

I.1 Meromorfní funkce

Definice. Necht' $G \subset \overline{\mathbb{C}}$ je neprázdná otevřená množina.

- (i) Symbolem $H(G)$ budeme značit množinu všech komplexních funkcí holomorfních na G .
- (ii) Funkce $f : G \rightarrow \overline{\mathbb{C}}$ se nazývá **meromorfní**, jestliže je spojitá na G a existuje množina $M \subset G$, která je izolovaná v G (tj. nemá v G hromadný bod), taková, že f je holomorfní na $G \setminus M$.
- (iii) Množinu všech funkcí meromorfních na G značíme $M(G)$.

Poznámka. V bodech výjimečné množiny M z definice má meromorfní funkce **nejvýše pól** (tj. buď pól nebo odstranitelnou singularitu).

Větička 1. Necht' $G \subset \overline{\mathbb{C}}$ je neprázdná otevřená množina a $f, g \in M(G)$.

- Existuje právě jedna $u \in M(G)$ taková, že rovnost $u(z) = f(z) + g(z)$ platí pro všechna $z \in G$ s výjimkou bodů nějaké množiny izolované v G .
- Existuje právě jedna $v \in M(G)$ taková, že rovnost $v(z) = f(z) \cdot g(z)$ platí pro všechna $z \in G$ s výjimkou bodů nějaké množiny izolované v G .
- Existuje právě jedna $w \in M(G)$ taková, že rovnost $w(z) = f'(z)$ platí pro všechna $z \in G$ s výjimkou bodů nějaké množiny izolované v G .

Poznámka. Funkci u nazýváme **součtem** funkcí $f, g \in M(G)$ a píšeme $u = f + g$. Funkci v nazýváme **součinem** funkcí $f, g \in M(G)$ a píšeme $v = f \cdot g = fg$. Analogicky definujeme násobek meromorfní funkce komplexním číslem a rozdíl dvou meromorfních funkcí. Funkci w nazýváme **derivací** funkce $f \in M(G)$ a píšeme $w = f'$. Analogicky definujeme druhou derivaci i vyšší derivace.

Věta 2 (o jednoznačnosti). Necht' $G \subset \overline{\mathbb{C}}$ je oblast, $f, g \in M(G)$ jsou takové, že množina

$$\{z \in G : f(z) = g(z)\}$$

není izolovaná v G . Pak $f = g$.

Větička 3. Necht' $G \subset \overline{\mathbb{C}}$ je neprázdná oblast a $f, g \in M(G)$, přičemž g není konstantní nulová funkce. Pak existuje právě jedna $w \in M(G)$ taková, že rovnost $w(z) = \frac{f(z)}{g(z)}$ platí pro všechna $z \in G$ s výjimkou bodů nějaké množiny izolované v G . Tuto funkci w nazýváme **podílem** funkcí f a g , píšeme $w = \frac{f}{g}$.

Důsledek. Je-li $G \subset \overline{\mathbb{C}}$ neprázdná oblast, pak $M(G)$ s výše uvedenými operacemi sčítání a násobení je komutativní těleso.

Větička 4. Funkce meromorfní na $\overline{\mathbb{C}}$ je funkce racionální.

Věta 5 (princip argumentu pro meromorfní funkce). Necht' $G \subset \mathbb{C}$ je oblast, Γ cykl takový, že $\langle \Gamma \rangle \subset G$ a pro každé $a \in \mathbb{C} \setminus G$ je $\text{ind}_\Gamma a = 0$. Necht' $f \in M(G)$ na $\langle \Gamma \rangle$ nabývá jen konečných nenulových hodnot. Je-li $a \in G$ kořenem funkce f , označme $N_f(a)$ jeho násobnost. Má-li funkce f v bodě $a \in G$ pól, označme $P_f(a)$ jeho násobnost. Pak platí:

$$\sum_{a \in G, f(a)=0} N_f(a) \cdot \text{ind}_\Gamma a - \sum_{a \in G, f(a)=\infty} P_f(a) \cdot \text{ind}_\Gamma a = \frac{1}{2\pi i} \int_\Gamma \frac{f'}{f} = \frac{1}{2\pi i} \Delta_\Gamma \log f.$$

Věta 6 (Rouchéova věta). Necht' $G \subset \mathbb{C}$ je oblast, Γ cykl takový, že $\langle \Gamma \rangle \subset G$ a pro každé $a \in \mathbb{C} \setminus G$ je $\text{ind}_\Gamma a = 0$. Necht' $f, g \in M(G)$ splňují pro každé $z \in \langle \Gamma \rangle$

$$|f(z) - g(z)| < |f(z)|.$$

Pak (při značení z Věty 5)

$$\begin{aligned} \sum_{a \in G, f(a)=0} N_f(a) \cdot \text{ind}_\Gamma a - \sum_{a \in G, f(a)=\infty} P_f(a) \cdot \text{ind}_\Gamma a &= \\ &= \sum_{a \in G, g(a)=0} N_g(a) \cdot \text{ind}_\Gamma a - \sum_{a \in G, g(a)=\infty} P_g(a) \cdot \text{ind}_\Gamma a. \end{aligned}$$

Věta 7. Necht' $a \in \overline{\mathbb{C}}$, $R > 0$, f je holomorfní na $P(a, R)$ a má v bodě a pól násobnosti $p \in \mathbb{N}$. Pak existuje $r \in (0, R)$ a $M > 0$ tak, že pro každé $w \in \mathbb{C}$, $|w| > M$, f nabývá hodnoty w v právě p různých bodech z $P(a, r)$.

Důsledek. Necht' $G \subset \overline{\mathbb{C}}$ je otevřená. Je-li $f \in M(G)$ prostá na G , pak f má v G nejvýše jeden pól, a to násobnosti 1.

Věta 8. Necht' $G \subset \mathbb{C}$ je neprázdná otevřená množina a $K \subset G$ je kompaktní množina. Pak existuje cykl Γ , pro který platí

- (i) $\langle \Gamma \rangle \subset G \setminus K$,
- (ii) $\text{ind}_\Gamma z = 1$ pro $z \in K$,
- (iii) $\text{ind}_\Gamma z = 0$ pro $z \in \mathbb{C} \setminus G$.
- (iv) Index vzhledem k Γ nabývá jen hodnot 0 nebo 1.

Poznámka. Necht' G, K a Γ jsou jako ve Větě 8. Pak pro každou $f \in H(G)$ platí

$$f(z) = \frac{1}{2\pi i} \int_\Gamma \frac{f(w)}{w - z} dw, \quad z \in K.$$

Věta 9 (Rouchéova věta). Necht' $K \subset \mathbb{C}$ je kompaktní množina a $\Omega = \text{Int } K$. Necht' f, g jsou spojité funkce definované na K s hodnotami v $\overline{\mathbb{C}}$, které jsou meromorfní na Ω . Předpokládejme, že pro každé $z \in \partial K$ platí $|f(z) - g(z)| < |f(z)|$. Pak (při značení z Věty 5)

$$\sum_{a \in \Omega, f(a)=0} N_f(a) - \sum_{a \in \Omega, f(a)=\infty} P_f(a) = \sum_{a \in \Omega, g(a)=0} N_g(a) - \sum_{a \in \Omega, g(a)=\infty} P_g(a).$$